

Životopis

Osobni podaci

Ime i prezime Ivan Turudić, univ.spec.crim.
Adresa [REDACTED]
Broj mobilnog telefona [REDACTED]
E-mail [REDACTED]
Datum rođenja 02. lipnja 1962.
Spol Muško
Osobne prilike Oženjen, otac dvoje djece

Obrazovanje i osposobljavanje

2019. Upisan doktorski studij na Sveučilištu u Zagrebu, Fakultet hrvatskih studija
2013. Poslijediplomski studij – sveučilišni specijalist u kaznenim istragama, univ.spec.crim.,
Tema rada: „Oduzimanje imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom“
Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci
1989. Položen pravosudni ispit
1982. - 1987. Pravni fakultet, Zagreb
1981. – 1982. Služenje vojnog roka (JNA), Ljubljana
1977. – 1981. Pohađanje Jezične gimnazije, Virovitica
1969 -1977. Pohađanje Osnovne škole „Braće Ribara“, Virovitica

Osobne vještine i kompetencije

Materinski jezik(ci) hrvatski

Drugi jezik(ci) (*) *Zajednički europski referentni okvir za jezike,*
<http://europass.cedefop.europa.eu/LanguageSelfAssessmentGrid/hr>

Samoprocjena Europska razina (*)	Razumijevanje		Govor		Pisanje
	Slušanje	Čitanje	Govorna interakcija	Govorna produkcija	
engleski	B2 Iskusni korisnik	B2 Iskusni korisnik	B2 Iskusni korisnik	B2 Iskusni korisnik	B2 Iskusni korisnik

Računalne vještine i kompetencije

Aktivna svakodnevna uporaba MS Office alata

Radno iskustvo

Datumi	
Zanimanje ili radno mjesto Ime i adresa poslodavca	1.4.2021.-do danas Sudac Visokog kaznenog suda RH, predsjednik 2. sudskog vijeća Visoki kazneni sud RH, Zagreb, Zrinjevac 5
Datumi	1.1.2021. – 31.3.2021.
Zanimanje ili radno mjesto Ime i adresa poslodavca	Sudac Visokog kaznenog suda RH koji obavlja poslove sudske uprave i predsjednik 1. sudskog vijeća Visoki kazneni sud RH, Zagreb, Zrinjevac 5
Datumi	01.01.2017. – 31.12.2020.
Zanimanje ili radno mjesto Ime i adresa poslodavca	Predsjednik Županijskog suda u Zagrebu Županijski sud u Zagrebu, Zrinjevac 5, Zagreb
Datumi	01.01.2016.- 31.12.2016.
Zanimanje ili radno mjesto Ime i adresa poslodavca	Sudac Odjela za USKOK Kaznenog odjela prvog stupnja Županijski sud u Zagrebu, Zrinjevac 5, Zagreb
Datumi	01.01.2012.- 31.12.2015.
Zanimanje ili radno mjesto Ime i adresa poslodavca	predsjednik Županijskog suda u Zagrebu Županijski sud u Zagrebu, Zrinjevac 5, Zagreb
Datumi	31. 12. 2010. – 31. 12. 2011.
Zanimanje ili radno mjesto Ime i adresa poslodavca	sudac ovlašten za obavljanje poslova sudske uprave Županijskog suda u Zagrebu (v.d. predsjednika) Županijski sud u Zagrebu, Zrinjevac 5, Zagreb
Datumi	Ožujak 2009. – 31. 12. 2010.
Zanimanje ili radno mjesto Ime i adresa poslodavca	Predsjednik i sudac Odjela za USKOK Kaznenog odjela prvog stupnja Županijski sud u Zagrebu, Zrinjevac 5, Zagreb
Datumi	2002. – 2009..
Zanimanje ili radno mjesto Ime i adresa poslodavca	Sudac Kaznenog odjela prvog stupnja Županijski sud u Zagrebu
Datumi	2000. – 2002.
Zanimanje ili radno mjesto Ime i adresa poslodavca	Istražni sudac Županijski sud u Zagrebu
Datumi	1998. – 2000.
Zanimanje ili radno mjesto Ime i adresa poslodavca	Pomoćnik Ministra pravosuđa Ministarstvo pravosuđa, Uprava za organizacijske i kadrovske poslove
Datumi	1998.-2000.
Zanimanje ili radno mjesto Ime i adresa poslodavca	Sudac Županijskog suda u Virovitici Županijski sud u Virovitici
Datumi	1991. – 1998.
Zanimanje ili radno mjesto Ime i adresa poslodavca	Sudac i predsjednik Općinskog suda u Virovitici Općinski sud u Virovitici

Datumi	1987.-1990.
Zanimanje ili radno mjesto	Sudački vježbenik
Ime i adresa poslodavca	Općinski sud u Virovitici

Ostalo

2015. Predsjednik Visokog časnog suda Hrvatske liječničke komore

Članci

Koautor ZNANSTVENIH članaka:

- Koautor (Ivan Turudić, univ.spec.crim., Tanja Pavelin, Ivana Bujas) znanstvenog članka objavljenog u Zborniku Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci; DOKAZI PRIBAVLJENI NADZOROM I TEHNIČKIM SNIMANJEM TELEFONSKIH RAZGOVORA I DRUGIH KOMUNIKACIJA NA DALJINU U SVJETLU ČLANKA 8. EUROPSKE KONVENCIJE ZA ZAŠTITU LJUDSKIH PRAVA I TEMELJNIH SLOBODA, Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Vol. 38, No. 1, 2017.
- Koautor (Ivan Turudić, univ.spec.crim., Tanja Pavelin, Ivana Bujas) znanstvenog članka objavljenog u Pravnom vjesniku Pravnog fakulteta u Osijeku; SPORAZUM STRANAKA U KAZNENOM POSTUPKU - TRGOVINA PRAVDOM ILI?, Pravni vjesnik, Vol. 32, No. 1, 2016.
- Koautor (Ivan Turudić, univ.spec.crim., Tanja Pavelin, Ivana Bujas) znanstvenog članka objavljenog u Zborniku Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci; ODNOS NAČELA UZAJAMNOG PRIZNAVANJA/ POVJERENJA I PROVJERE DVOSTRUKE KAZNJIVOSTI, Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Vol. 36, No. 2, 2015.
- Koautor (dr.sc.Tanja Pavelin, Ivan Turudić, univ.spec.crim., Ivana Bujas) znanstvenog članka objavljenog u Zborniku radova Fakulteta hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu; PRISILNO PREVOĐENJE U DRUGU VJERU KAO RATNI ZLOČIN U PRESUDI PROTIV KARDINALA BL. ALOJZIJA STEPINCA, Komunistički zločini I, Zagreb, 2023.

Autor i koautor STRUČNIH članaka :

- Neovlašteno snimanje i prisluškivanje, POSLOVNI EDUKATOR, Broj 2 / Ožujak 2022.
- Ispitivanje djeteta kao žrtve u kaznenom postupku, POSLOVNI EDUKATOR, Broj 5 / Prosinac 2021.
- Povijesni prikaz ustroja sudstva i imenovanja sudaca u Hrvatskoj od raspada Austro - Ugarske Monarhije do stvaranja moderne samostalne hrvatske države (1918. - 1990.), IUS-INFO, 20.10.2022.
- Odnos europskog uhidbenog naloga i izručenja - prema praksi Suda Europske unije, Informator broj 6659 od 28. prosinca 2020.
- Obligatori istražni zatvor prema VIII. Noveli Zakona o kaznenom postupku i sudskoj praksi, Informator broj 6652 od 9. studenog 2020.
- VLADAVINA PRAVA- odluke Suda EU broj C-619/18 i C-192/18, Zakonitost, broj 4., Narodne novine, prosinac 2019.
- Osma novela Zakona o kaznenom postupku", Informator, br. 6610, 20. siječnja 2020.
- "Tumačenje položaja državnog odvjetništva kao nezavisnog pravosuđnog tijela u praksi Suda EU", Informator, br. 6604, 09. prosinca 2019.
- "Europske rezolucije o osudi totalitarnih sustava; Fašizam i komunizam dva istovremena zla", Informator, br. 6600, 08. studenog 2019.
- "Naknada žrtvama kaznenih djela u Republici Hrvatskoj uz Komparativni prikaz", Informator, br. 6558 od 21. siječnja 2019.
- "Zahtjev za prethodnu odluku Suda Europske unije, s naglaskom na presudu C-268/17-AY", Informator br. 6549 od 19. studenog 2018.
- "Oduzimanje imovinske koristi-VII. Novela Zakona o kaznenom postupku", Informator br. 6523 od 21. svibnja 2018.,
- "Postupanje prema Europskim uhidbenim nalogima u Velikoj Britaniji", Novi informator, broj 6499 od 04. prosinca 2017.,
- "Načelo razmjernosti i europski uhidbeni nalog", Informator broj 6336 od 26. studenog 2014.
- "O značenju i ulozi državnog odvjetnika u postupku izvršenja europskog uhidbenog naloga", Novi informator, broj 6314-6315/2014
- "Utjecaj Okvirne odluke o europskom uhidbenom nalogu na ustavne poretke država članica (2. dio), Novi informator", broj 6286/2014
- Utjecaj Okvirne odluke o europskom uhidbenom nalogu na ustavne poretke država članica (1. dio), Novi informator, broj 6285/2014
- "Europski uhidbeni nalog i položaj žrtve u postupku njegova izvršenja", Novi informator, broj 6270/2014
- „Dioba vlasti na zakonodavnu, izvršnu i sudbenu“, Informator, broj 6254/2014
- „O Visokom kaznenom sudu“, ODVJETNIK, Izdanje 03/2019.
- „Prijedlog izmjene Kaznenog zakona i jačanje kaznenopravne zaštite“ POSLOVNI EDUKATOR, broj 5/2019
- „Kazneno djelo pronevjere u sudskoj praksi“ POSLOVNI EDUKATOR, Broj 5/2019
- „Europski uhidbeni nalog s osvrtom na praksu hrvatskih sudova“, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu broj 2/2014
- „Dokazne radnje – novine u postupku utvrđivanja činjenica u raspravi“, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu br 2/2008
- „Financijska kriza u hrvatskom pravosuđu i njezine reperkusije na organizaciju i kvalitetu (psihijatrijskih) vještačenja u RH“, Zbornik Edukacijskog centra Klinike za psihijatriju Vrapče-Centar za forenzičku psihijatriju Klinike za psihijatriju Vrapče, 2013. .

Knjige

2014.
Koautor (Ivan Turudić, univ.spec.crim., Tanja Pavelin, Ivana Bujas) knjige „Europski uhidbeni nalog s primjerima iz sudske prakse“, Novi informator, Zagreb 2014.
2014.
Sudac Suda časti pri Hrvatskoj gospodarskoj komori i
Arbitar u postupcima bez međunarodnog obilježja pred Stalnim arbitražnim sudištem pri Hrvatskoj gospodarskoj komori
- 2011.-do danas. Član ispitnog povjerenstva za polaganje pravosudnog ispita pri Ministarstvu pravosuđa (i uprave)
- 2011.- do danas
Sudionik višebrojnih studijskih posjeta, stručnih seminara i radionica u inozemstvu;
- Firenza - seminar „Međunarodna pravosudna suradnja u kaznenim stvarima-Europski uhidbeni nalog i simulacije uzajamne pravne pomoći,
- Krakow, Budimpešta, Prag i dr.
- Luxemburg, Bruxelles, Strasbourg - studijsko putovanje u organizaciji Pravosudne akademije,

Predavanja

2011. - do danas
Sudionik brojnih profesionalnih treninga u Hrvatskoj, voditelj radionica iz primjene ZKP-a i KZ-a;
-Izlaganje na znanstvenom skupu "Humanist u nehumano doba. Život i djelo don Filipa Lukasa (1871.-1958.)", Zagreb, 28.studenoga 2023., na temu "Komunistička presuda Filipu Lukasu i njezino poništenje"
- 20.-21. svibnja 2015. voditelj Antikorupcijskog regionalnog seminara o suzbijanju korupcije održanom u Cavtatu u organizaciji Konrad Adenauer Stiftung i Pravosudne akademije
- 04.-06. prosinca 2014. referent na XXVII. Redovnom savjetovanju „ISKORACI HRVATSKOG ZAKONODAVSTVA I PRAKSE U EUROPSKO KAZNENO PRAVO" održanom u Opatiji, u organizaciji Hrvatskog udruženja za kaznene znanosti i praksu, referat na temu: „Europski uhidbeni nalog s osvrtom na praksu hrvatskih sudova"
- 09. prosinca 2013. voditelj stručne radionice „Sjednica optužnog vijeća i postupanje na njoj: „Pripremno ročište ili prva rasprava" održana u Zagrebu u organizaciji Pravosudne akademije
- 18. studenog 2013. voditelj stručne radionice „Sjednica optužnog vijeća i postupanje na njoj: „Pripremno ročište ili prva rasprava" održana u Zagrebu u organizaciji Pravosudne akademije
- 04. studenog 2013. voditelj stručne radionice „Sjednica optužnog vijeća i postupanje na njoj: „Pripremno ročište ili prva rasprava" održana u Zagrebu u organizaciji Pravosudne akademije
- 29. svibnja 2012. stručna radionica „Optužno vijeće" (potvrđivanje optužnice, sporazumna presuda, ročište za određivanje istražnog zatvora)" održana u Zagrebu u organizaciji Pravosudne akademije,
- 05. listopada 2011. stručna radionica „Sjednica optužnog vijeća i postupanje na njoj" održana u Zagrebu u organizaciji Pravosudne akademije,
- 21. rujna 2011. stručna radionica „Sjednica optužnog vijeća i postupanje na njoj" održana u Zagrebu u organizaciji Pravosudne akademije,
- 7. rujna 2011. stručna radionica „Sjednica optužnog vijeća i postupanje na njoj" održana u Zagrebu u organizaciji Pravosudne akademije
2009. – 2011. Predsjednik Državnog sudbenog vijeća

2018. Koordinator za provedbu reorganizacije mreža pravosudnih tijela pri Ministarstvu pravosuđa
- 2008.- do danas Član višebrojnih radnih skupina pri Ministarstvu pravosuđa RH za izradu više zakona;
- 2018-2019. Član radne skupine za izradu Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku
2018. Član radne skupine za izradu Nacrta prijedloga Zakona o vježbenicima u pravosudnim tijelima i pravosudnom ispitu
2018. Član radne skupine za izradu Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona
2012. Član radne skupine Zakona o izmjenama i dopunama zakona o kaznenom postupku iz 2012. godine
2011. Član radne skupine Zakona o izmjenama i dopunama zakona o kaznenom postupku iz 2011. godine
2010. Član radne skupine za izradu Konačnog prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima
2010. Član radne skupine za izradu konačnog prijedloga Zakona o državnom sudbenom vijeću
- Član radne skupine za izradu Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Pravosudnoj suradnji
2010. Član radne skupine za izradu Zakona o postupku oduzimanja imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom i prekršajem
2009. Član radne skupine Zakona o izmjenama i dopunama zakona o kaznenom postupku iz 2009. godine
2008. Član radne skupine za izradu Zakona o kaznenom postupku iz 2008. godine
2010. Sudjelovanje na stručnom usavršavanju u Dublinu i Bruxellesu
2010. Sudjelovanje na stručnom usavršavanju u organizaciji Veleposlanstva SAD u Washingtonu, New Yorku, San Franciscu, Miamiu
- 2007.-2008. Sudjelovanje na stručnom usavršavanju u Berlinu i Rimu
- ožujak 2005. Sudjelovanje na dodatnoj edukaciji u Haagu
- lipanj 2004. Sudjelovanje na Seminaru za osposobljavanje za suđenje u predmetima ratnih zločina u Stubičkim Toplicama.
1990. – 1992. Sudionik Domovinskog rata, najprije u sastavu Zbora narodne garde, a zatim 127. brigade Hrvatske vojske na ratištu u zapadnoj Slavoniji. Odlikovan sam od strane predsjednika dr. Franje Tuđmana, Spomenicom domovinskog rata 1990.-1992. i Redom hrvatskog pletera. Ukupno sam proveo preko 500 dana isključivo u borbenom sektoru.

PROGRAM RADA

KANDIDATA ZA GLAVNOG DRŽAVNOG ODVJETNIKA REPUBLIKE HRVATSKE

Ivan Turudić, univ.spec.crim.,

sudac Visokog kaznenog suda Republike Hrvatske

U Zagrebu 28. prosinca 2023.

SADRŽAJ:

1. UVODNI DIO
2. USTROJSTVO, NADLEŽNOST I ORGANIZACIJA DRŽAVNOG ODVJETNIŠTVA
3. STATISTIČKI PODACI
4. PLANIRANE MJERE
5. ZAKLJUČNI DIO

1. UVODNI DIO

Državno odvjetništvo samostalno je i neovisno pravosudno tijelo ovlašteno i dužno postupati protiv počinitelja kaznenih i drugih kažnjivih djela, poduzimati pravne radnje radi zaštite imovine Republike Hrvatske te podnositi pravna sredstva za zaštitu Ustava Republike Hrvatske i zakona. Državno odvjetništvo obavlja svoje ovlasti na osnovi Ustava Republike Hrvatske, međunarodnih ugovora koji su dio pravnog poretka Republike Hrvatske, pravne stečevine Europske unije, zakona i drugih izvora prava.¹

U Republici Hrvatskoj ustanovljena su 43 državna odvjetništva i to 26 općinskih, 15 županijskih, Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (dalje: USKOK) te Državno odvjetništvo Republike Hrvatske (dalje: DORH).

Na kraju 2022. godine u svim državnim odvjetništvima bila je zaposlena ukupno 1.871 osoba (što je 17 zaposlenika više nego 2021.), od čega 640 državnih odvjetnika i njihovih zamjenika što je za šest državno odvjetničkih dužnosnika više nego u 2021. Važećom sistematizacijom predviđeno je da dužnost na svim razinama obnaša 43 državna odvjetnika, a koja su mjesta sva bila popunjena. Sistematizacijom je nadalje predviđeno popunjavanje 778 zamjenika državnih odvjetnika, od čega je popunjeno 597 mjesta, dok je 181 zamjeničko mjesto bilo upražnjeno.

Tijekom 2022. od 32 sistematizirana radna mjesta zamjenika Glavnog državnog odvjetnika bilo je popunjeno 25 mjesta.

Što se tiče broja službenika i namještenika, u državnim odvjetništvima bio je zaposlen 1.231 službenik i namještenik, od čega 166 državno odvjetničkih savjetnika i 30 stručnih suradnika, što je 11 službenika i namještenika više nego u prethodnom referentnom razdoblju. Na administrativnim, materijalno-financijskim i stručnim poslovima bio je zaposlen ukupno 881 službenik, od čega najveći broj u općinskim državnim odvjetništvima.² Za istaknuti je kako u 2022. nije zaposlen niti jedan novi državno odvjetnički vježbenik, dok ih je tijekom 2021. bilo zaposleno 14, što je činjenica koja posebno zabrinjava.³

¹ Članak 3. Zakona o državnom odvjetništvu ("Narodne novine" br. 67/18., 21/22., dalje: ZODO) i članak 121.a Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine" br. 56/90., 135/97., 8/98. - službeni pročišćeni tekst, 113/00., 124/00. - službeni pročišćeni tekst, 28/01., 41/01. - službeni pročišćeni tekst, 76/10., 85/10. - službeni pročišćeni tekst, 5/14.)

² Izvješće Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske o radu državnih odvjetništava u 2022. - Mišljenje Vlade, str. 3

³ Izvješće Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske o radu državnih odvjetništava u 2022., str 11.

Glede dobne strukture, treba napomenuti kako u 2022. godini niti jedan novoimenovani državno odvjetnički dužnosnik nije bio mlađi od 30 godina što govori o sve kasnijem stjecanju uvjeta za imenovanje zamjenikom općinskog državnog odvjetnika imajući u vidu dugotrajnost pravne naobrazbe te stjecanje uvjeta za polaganje pravosudnog ispita i završnog ispita u Državnoj školi za pravosudne dužnosnike. Ta činjenica ukazuje na otežanu mogućnost zapošljavanja i kadrovskog ekipiranja općinskih državnih odvjetništva koja su posebno kadrovski devastirana.

2. USTROJSTVO I ORGANIZACIJA

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske ustanovljeno je za cijelo područje Republike Hrvatske. Općinska državna odvjetništva podređena su županijskim državnim odvjetništvima, a županijska državna odvjetništva i posebna državna odvjetništva podređena su DORH-u. Zakonom se mogu ustanoviti posebna državna odvjetništva za postupanje u određenim vrstama predmeta.⁴

Sukladno članku 14. ZODO u državnim odvjetništvima ustrojen je ured državnog odvjetnika, kazneni odjel i građansko-upravni odjel. Unutar odjela mogu se osnovati odsjeci s najmanje tri zamjenika državnih odvjetnika specijalizirana za određenu vrstu predmeta. Raspored zamjenika državnih odvjetnika u odjele i odsjeke, kao i njihovi voditelji odredit će se godišnjim rasporedom poslova. Državno odvjetništvo djeluje u svom sjedištu te u stalnim službama izvan sjedišta koje imaju voditelje određene godišnjim rasporedom poslova.

Kako se postupak i način rada u kaznenim predmetima bitno razlikuje od postupanja i načina rada na građanskim i upravnim predmetima, na svim razinama su (osim Općinskog kaznenog državnog odvjetništva u Zagrebu, Općinskog građanskog državnog odvjetništva u Zagrebu te USKOK-a koji su specijalizirana državna odvjetništva) ustanovljeni kazneni i građansko-upravni odjeli. Stupanjem na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o područjima i sjedištima državnih odvjetništava ("Narodne novine" broj 21/2022.), koji zakon je stupio na snagu 1. ožujka 2022., dotadašnje Općinsko državno odvjetništvo u Zagrebu razdvojilo se na dva državna odvjetništva - Općinsko kazneno državno odvjetništvo u Zagrebu nadležno za postupanje u kaznenim predmetima i Općinsko građansko državno odvjetništvo u Zagrebu nadležno za postupanje u građanskim i upravnim predmetima.

USKOK je ustanovljen kao posebno državno odvjetništvo čija je nadležnost određena Zakonom o USKOK-u⁵ specijaliziran za rad na određenoj vrsti kaznenih djela te je nadležno za područje cijele Republike Hrvatske.

DORH poduzima pravne radnje radi zaštite Ustava Republike Hrvatske i zakonitosti pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske i Vrhovnim sudom Republike Hrvatske te postupa pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske, Visokim trgovačkim sudom Republike Hrvatske, Visokim prekršajnim sudom Republike Hrvatske, Visokim kaznenim sudom Republike Hrvatske, Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske te pred stranim sudovima i drugim tijelima, ako zakonom nije drukčije određeno. DORH daje mišljenja o nacrtima prijedloga zakona i drugih propisa važnih za

⁴ Članak 13. ZODO

⁵ "Narodne novine" br. 76/09., 116/10., 145/10., 57/11., 136/12., 148/13., 70/17.

ustrojstvo i rad državnog odvjetništva i obnašanje državno odvjetničke dužnosti.⁶

U Uredu Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske obavljaju se poslovi državno odvjetničke uprave, poslovi međunarodne pravne pomoći i suradnje, poslovi praćenja europskih propisa i sudske prakse Suda Europske unije i Europskog suda za ljudska prava, poslovi unutarnjeg nadzora i poslovi protokola za potrebe DORH-a.⁷

3. STATISTIČKI PODACI

Iz Izvješća Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske o radu državnih odvjetništava u 2022. proizlazi kako je tijekom 2022. godine u kaznenim odjelima državnih odvjetništava zaprimljeno 136.084 predmeta što je za 695 predmeta više nego prethodne godine. U građansko-upravnim odjelima zaprimljeno je 75.077 predmeta tijekom iste godine, što je za čak 16.542 predmeta manje nego tijekom 2021. godine. Izraženo u postotku to je 1 % više novih predmeta u kaznenim odjelima te 18.1 % manje predmeta u građansko-upravnim odjelima. Očekivano, najveći je broj zaprimljenih predmeta na općinskoj razini (167.600 tijekom 2022.), dok broj riješenih predmeta po rješavatelju iznosi 349,3.

Tijekom 2022. na županijskoj razini je zaprimljeno 34.220 predmeta, dok je riješenih predmeta više nego što ih je zaprimljeno (34.457). Stopa ažurnosti na toj razini iznosi 101 %. U USKOK-u je tijekom 2022. zaprimljeno 3.493 predmeta, dok je u 2021. bilo zaprimljeno 3.454. Za USKOK nema dostupnih podataka o riješenim predmetima iako se radi o složenim predmetima korupcije i organiziranog kriminaliteta pa izostanak takvih podataka ograničava sagledavanje i ocjenu uspješnosti borbe protiv te vrste kriminaliteta.⁸ Za napomenuti je da su dostupni podaci o riješenim predmetima za ostala državna odvjetništva.

U DORH-u je u 2022. zaprimljeno 5.848, dok ih je riješeno 5.705.

Prema dostupnim podacima državna odvjetništva su tijekom 2022. zaprimila 41.613 kaznenih prijava protiv poznatih počinitelja. Od ukupnog broja riješenih kaznenih prijava (37.494 prijava protiv poznatih počinitelja), njih 23.370 riješeno je donošenjem meritorne državno odvjetničke istrage (rješenje o odbačaju, optužnica i rješenje o provođenju istrage).

U 2022. doneseno je rješenje o provođenju istrage za 4.139 osoba (bez maloljetnika), dok su podignute optužnice protiv 17.762 osobe.

Županijska i općinska državna odvjetništva su tijekom 2022. zaprimila 75.604 predmeta u čijoj strukturi su najzastupljenije ovrhe (37 %) i ostali sudski predmeti – izvanparnični, zemljišnoknjižni i predmeti davanja pravnih mišljenja (38 %), manjim dijelom parnice (10 %), stečajni, predstečajni i stečajni potrošača (14 %), dok su najmanje zastupljeni upravni sporovi (1%). U razdoblju 2018.-2022. zaprimljena su 47.942 zahtjeva za mirno rješenje spora u ukupnoj vrijednosti 5.718.048.045,66 eura po kojima su sklopljene 8.484 nagodbe ukupne vrijednosti 74.244.740,90 eura. U

⁶ Članak 29. stavak 4. i 5. Ustava Republike Hrvatske i članak 29. ZODO

⁷ Članak 20. stavak 1. ZODO

⁸ Izvješće Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske o radu državnih odvjetništava u 2022. - Mišljenje Vlade, str. 4

2022. Republika Hrvatska je kao tužitelj nastupala u 31 % od ukupnog broja novih predmeta, a kao tuženik u 57 % predmeta, te je sudjelovala kao umješlač u 12 % predmeta najčešće na strani tuženih zdravstvenih, obrazovnih i znanstvenih ustanova koje su pokrenuli zaposlenici tih ustanova.

Iako prezentirani statistički podaci sugeriraju da državna odvjetništva u Republici Hrvatskoj rade kvantitativno i kvalitativno na visokoj razini, svjedoci smo da javnost kako ona stručna tako i opća ne dijeli takav stav i da je percepcija rada pravosuđa u cjelini pa tako i državnog odvjetništva loša. Razlog tome najčešće vidim u dugotrajnosti postupaka čemu bitan doprinos daje dugo trajanje predistražnog i istražnog postupka, a posljedično i postupak potvrđivanja optužnice, trajanje rasprava i žalbenog postupka.

Smatram da je posve pogrešno, upravo radi navedenog, uzimati da je državno odvjetnički predmet riješen kada je u predmetu donesena, unesena i pohranjena u CTS državno odvjetnička odluka⁹ jer on to u svojoj biti nije. Naime, državni odvjetnik zastupa optužnicu na optužnom vijeću i na raspravi, predlaže dokaze, podnosi redovne i izvanredne pravne lijekove što je imanentna sastavnica državno odvjetničkog postupanja. Kao posebnu poteškoću vidim činjenicu da se u istražnom postupku različito postupa i u pojedinim državnim odvjetništvima i u pojedinim kaznenim predmetima u pogledu pozivanja branitelja na dokazne radnje, prvenstveno na koje se pozivaju svjedoci. Tako se događa da se prihvati prijedlog branitelja okrivljenika za ispitivanje određenog svjedoka, taj se svjedok i ispita bez pozivanja branitelja i okrivljenika što već u ranom stadiju kontaminira efikasnost postupka jer iz prakse jasnim proizlazi da obrana redovito traži izdvajanje tog dokaza kao nezakonitog na koju odluku stranke imaju pravo žalbe odlučivanje o kojoj doprinosi daljnjoj dugotrajnosti postupka. Sve opisano bi se moglo izbjeći pozivanjem obrane na dokazna ročišta, a koja mogućnost nije isključena odredbama Zakona o kaznenom postupku.

Navedeno je istaknuto kao primjer jer takvih ograničavajućih čimbenika je niz, a upravo moje dugogodišnje iskustvo istražnog, raspravnog i žalbenog suca u kapitalnim kaznenim predmetima iz županijske nadležnosti (predmeti iz nadležnosti USKOK-a, ratni zločini, predmeti iz nadležnosti EPPO-a) omogućuje mi sagledati sve probleme postupka u cjelini koji su rezultat dijelom pogrešne prakse postupanja određenih državnih odvjetništava, a jednako tako i nedostatna i nejasna rješenja Zakona o kaznenom postupka koja nisu sanirana niti mnogobrojnim dosadašnjima izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku.

4. PLANIRANE MJERE

Državno odvjetništvo je posljednjih godina suočeno sa značajnom kadrovskom devastacijom na svim razinama počevši od državno odvjetničkih dužnosnika do svih ostalih struktura u sustavu. Naročito je vidljiv nedostatak financijskih istražitelja, ali i drugih stručnjaka različitih smjerova što se ne može riješiti bez značajnijeg povećanja plaća koje bi motiviralo osobe s potrebnim kvalifikacijama na rad u državnom odvjetništvu.

⁹ Članak 331. stavak 1. Poslovnika državnog odvjetništva ("Narodne novine" broj 128/2019 od 30. prosinca 2019.)

Nerijetko se događa da se na natječaje za državno odvjetničke savjetnike prijavi manji broj kandidata od broja kandidata koji se primaju na radna mjesta, što je posebice izraženo u najvećem Općinskom kaznenom državnom odvjetništvu u Zagrebu, a što je poražavajuća činjenica. Osim toga, dodatno je zabrinjavajuće što u prethodnoj godini nije zaposlen niti jedan državno odvjetnički vježbenik koji bi mogao graditi ostatak karijere upravo u državnom odvjetništvu kao državno odvjetnički savjetnik nakon polaganja pravosudnog ispita, te naposljetku kao zamjenik nakon završetka Državne škole za pravosudne dužnosnike.

Razloge za takvo stanje treba tražiti u zahtjevnosti i složenosti posla u državnom odvjetništvu, loših materijalnih uvjeta te dugotrajnosti nužnog stručnog usavršavanja potrebnog za imenovanje.

Smatram da bi kratkoročno rješenje za popunjavanje upražnjenih mjesta zamjenika državnih odvjetnika na svima razinama u Republici Hrvatskoj bilo žurno raspisivanje oglasa, a u pojedinim državnim odvjetništvima, posebice, USKOK-u i DORH-u, u kaznenom odjelu povećati potrebnu sistematizaciju. Kao dugoročni način rješavanja navedenog, trebalo bi zaposliti u 41 državnom odvjetništvu značajan broj vježbenika koji bi postali kadrovska baza za upražnjena mjesta. Posebice valja naglasiti kako predstoji odlazak u mirovinu velikog broja državno odvjetničkih dužnosnika koji su imenovani tijekom 1990-tih godina nakon uspostave demokratske Republike Hrvatske kada je potpuno izmijenjen način imenovanja pravosudnih dužnosnika.

Također, valjalo bi razmotriti izmjene koje bi išle k ublažavanju zakonskih uvjeta za pojedina mjesta u državno odvjetničkog hijerarhiji, primjerice ravnatelja USKOK-a koji prema postojećem normativnom uređenju mora ispunjavati uvjete za zamjenika Glavnog državnog odvjetnika.¹⁰ Primjerenije bi bilo da ravnatelj USKOK-a ispunjava zakonske uvjete za suca županijskog suda pred kojim zastupa optužnicu.¹¹ Kao dodatan razlog je najava osnivanja Visokog državnog odvjetništva čiji čelnik bi također morao udovoljavati određenim uvjetima koji ne bi smjeli biti niži od uvjeta za čelnika nižeg tijela.

Posebni problemi s nedostatnim brojem zamjenika razvidni su u najvećem općinskom državnom odvjetništvu u državi – Općinskom kaznenom državnom odvjetništvu u Zagrebu gdje je od sistematiziranih oko 80 zamjenika, a efektivno radi nešto više od trećine tog broja dok su ostala mjesta ili nepopunjena ili su zamjenici upućeni na rad u druga tijela. Uslijed takve nepopunjenosti postojeći zamjenici Općinskog kaznenog državnog odvjetništva u Zagrebu su preopterećeni i znatan broj njih upravo radi tog razloga odlazi iz državnog odvjetništva.

Nadalje, nadležnost USKOK-a trebalo bi usmjeriti prema borbi protiv najtežih oblika koruptivnih kaznenih djela i djela organiziranog kriminala na način da se kaznena djela za koja je zapriječena blaža kazna zatvora, te predmete rješavaju općinska državna odvjetništva pred općinskim sudovima u gradovima u kojima su na županijskim sudovima ustrojeni odjeli za USKOK (Zagreb, Rijeka, Osijek i Split). Time bi se USKOK posvetio najtežim oblicima kriminaliteta što i je bila glavna intencija osnivanja tog državnog odvjetništva.

¹⁰ Članak 3. stavak 1. Zakona o USKOK-u

¹¹ Članak 51. stavak 3. Zakona o sudovima ("Narodne novine" br. 28/13., 33/15., 82/15., 82/16., 67/18., 126/19., 130/20., 21/22., 60/22., 16/23.)

Također, zagovornik sam ideje protočnosti kadrova unutar pravosuđa te jednostavnije mogućnosti da državni odvjetnici i suci nakon određenog vremena mijenjaju sud za državno odvjetništvo i obrnuto temeljeno ne samo na komplementarnoj prirodi njihovih dužnosti, već i na činjenici da su potrebni isti uvjeti u smislu kvalifikacija, kompetencije i statusa u odnosu na obje profesije.¹²

S obzirom na važnost tih kaznenih djela u suvremeno doba koja sve više dobivaju na značaju i u Republici Hrvatskoj, mišljenja sam kako je potrebno unutar odjela državnih odvjetništava osnovati odsjeke koji bi se bavili suzbijanjem terorizma i kaznenim djelima s međunarodnim obilježjima.

Kako je 1. siječnja 2021. s radom započeo Visoki kazneni sud Republike Hrvatske koji je, kao novoosnovano pravosudno tijelo, sukladno članku 19.e Zakona o kaznenom postupku¹³, između ostalog, preuzeo dotadašnju nadležnost Vrhovnog suda Republike Hrvatske u odlučivanju o žalbama protiv odluka županijskih sudova u kaznenim predmetima, smatram kako bi tu ključnu promjenu u ustrojstvu sudova trebalo pratiti i državno odvjetništvo, i to osnivanjem Visokog državnog odvjetništva kao specijaliziranog državnog odvjetništva za zastupanje u drugostupanjskim kaznenim predmetima koji se vode pred Visokim kaznenim sudom Republike Hrvatske, što sada obavlja DORH. Napominjem kako u tri godine rada ovoga suda gotovo niti u jednom predmetu na javnoj drugostupanjskoj sjednici nije pristupio uredno pozvan zamjenik DORH-a u ime ovlaštenog tužitelja što je posve protivno praksi europskih sudova (Europskog suda za ljudska prava i Suda Europske unije) i uzusima kontradiktorne javne sjednice drugostupanjskog suda.

U odnosu na građanske odjele državnih odvjetništva koji obavljaju niz složenih pravnih poslova zastupanja Republike Hrvatske u imovinskim sporovima i drugim postupcima radi zaštite imovinskih prava i interesa Republike Hrvatske pred stranim sudovima te međunarodnim i drugim tijelima, poduzimaju pravne radnje radi zaštite imovine Republike Hrvatske, posebice u arbitražnim postupcima pred međunarodnim arbitražnim sudištima s izuzetno visokim vrijednostima sporova, potrebno je osigurati kao pomoć sudjelovanje pravnih i financijskih stručnjaka kao savjetnika koju ovlast bih koristio sukladno članku 43. ZODO, razmotriti potrebu povećanja sistematizacije broja zamjenika razmjerno porastu predmeta u kojima postupaju.

U svezi materijalnih uvjeta rada, prvenstveno prostornih kapaciteta, tehničke podrške i informatičke opreme, nužna su značajna poboljšanja u svim državnim odvjetništvima koji se prema podacima iz Izvješća za 2022. susreću sa značajnim poteškoćama u radu, a koje mjere će biti precizirane nakon obavljenog nadzora i izvršenog uvida u rad svakog pojedinog državnog odvjetništva.

Nadalje, smatram kako bi se USKOK iz praktičnih razloga i zbog prirode posla koji obavlja trebao nalaziti bliže zgradi DORH-a u Gajevoj ulici, a ne biti dislociran kao što je trenutno slučaj.

¹² U prilog tome govori i RECOMMENDATION REC(2000)19 OF THE COMMITTEE OF MINISTERS TO MEMBER STATES ON THE ROLE OF PUBLIC PROSECUTION IN THE CRIMINAL JUSTICE SYSTEM (Adopted by the Committee of Ministers on 6 October 2000 at the 724th meeting of the Ministers' Deputies, str. 27).

¹³ "Narodne novine" br. 152/08., 76/09., 80/11., 121/11. - službeni pročišćeni tekst, 91/12., 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17., 126/19., 126/19., 80/22.

Smatram da treba dovršiti započeti program povećanja plaća državnih odvjetnika i njihovih zamjenika. Naime, dosadašnjim opravdanim povećanjem plaća općinskih državnih odvjetnika, njihove plaće gotovo su se izjednačile sa plaćama zamjenika županijskih državnih odvjetnika čime se negativno utječe na motiviranost za napredovanje i izaziva nezadovoljstvo unutar hijerarhije državnog odvjetništva tim više što je najavljeno osnivanjem Visokog državnog odvjetništva pa bi i dužnosnike iz tog novo osnovanog tijela trebalo inkorporirati u sustav plaća.

5. ZAKLJUČNI DIO

Imajući u vidu ustavne zadaće državnog odvjetništva te stalni interes opće i stručne javnosti za rad tog tijela, posebice u medijski eksponiranim kaznenim predmetima u kojima se kao okrivljenici, odnosno optuženici pojavljuju visoki državni i javni dužnosnici, potrebno je radom unutar sustava na svim razinama ojačati povjerenje građana kako u državne institucije, tako i u državno odvjetništvo. Međutim, preduvjet za to je da se zaposlenicima državnog odvjetništva osiguraju adekvatni uvjeti za rad, dostojni posla koji obavljaju, a sve u cilju učinkovitog, profesionalnog i neovisnog djelovanja toga tijela. Niz složenih radnih procesa koji se obavljaju, a koje nameće broj i struktura predmeta, zahtijevaju stalni angažman Glavnog državnog odvjetnika u pravcu stvaranja organizacijske podloge za učinkovito djelovanje. S obzirom da rezultati rada ovise o angažmanu i dobroj interakciji svih sudionika radnog procesa, nužno je kontinuirano poduzimati mjere kojima će se poticati upravo takav angažman i interakcija, počevši od isticanja dobrih radnih rezultata onih koji takve rezultate ostvaruju, a po mogućnosti i dodatnog financijskog nagrađivanja onih koji takve rezultate ostvaruju. Nasuprot tome, potrebno je intenzivirati zakonom predviđene mjere za manji broj dužnosnika s bitno nezadovoljavajućim rezultatima rada.

DORH je kao samostalno i neovisno pravosudno tijelo izuzetno važno ne samo za postupanje iz ovlasti i nadležnosti ZODO nego i od velikog značaja za razvoj Republike Hrvatske kao demokratski uređene države vladavine prava i jamac je građanima u ostvarenju i zaštiti njihovih temeljnih ljudskih prava i sloboda. Sukladno zakonu DORH je dužan izvještavati javnost o svojim aktivnostima kada to nalaže interes javnost ali isto tako je dužno štiti presumpciju nedužnosti te pravo na zaštitu privatnog i obiteljskog života svakog sudionika u postupku bez iznimke. Smatram da je Glavni državni odvjetnik najodgovornija osoba za provedbu i garanciju prethodno istaknutog.

U Zagrebu 28. prosinca 2023.

Ivan Turudić, univ.spec.crim.

